

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba Puerto Rico, y Extranjer, 5

Á LA RÚA.—EL CARRO DE L' AJUNTAMENT

—Una gracia de caritat per una pobra pubilla, que 'ls seus adm inistradors li han acabat els quartos.

CRÓNICA

L' *hermano* Sanz Escartín, governador y sociólech acaba de funcionar conjuntament en abduas qualitats, publicant en lo *Butlletí oficial* del dia 13 de febrer una circular-homilia digna de ser coneguda... y aplaudida. Se tracta del joch, quals conseqüències, segons el piadós *hermano* son: «el desorden en la vida, la ruina, el deshonor y hasta el crimen»: del joch, «incompatible con todo concepto exacto de los deberes del hombre, con la paz de la familia y con el hábito redentor del trabajo»; porque (y aixó sí qu' es ben cert) «el hábito del juego enseñoreándose de poblaciones trabajadoras es un fermento efficacísimo de disolución de los sentimientos y de las energías que las sostienen y sobre que fundan su fuerza y su prosperidad.»

¿Veritat que aquests conceptes son atinadíssims y altament morals?

Tan convensut de que ho son ne deu estar el mateix *hermano* que al disposarse á emprendre una enérgica campanya contra aquest vici funest, recomana als seus agents que l' ajudin á extirparlo, anant á sorpendre'l á tot arreu ahont se trobi, desde l' infecte garito al Círcul mes aristocràtic, sense contemplacions ni miras de cap mena.

Devent advertirse que será considerat com á delictes de desobediència 'l posar obstacles á l' acció dels agents de l' autoritat, el sonar timbres de avís, produhir voluntaria confusió ó valdres de qualsevol altre procediment pera impedir als repetits funcionaris l' exercici dels seus debers.

¡Molt bé, Sr. Sanz y Escartín; admirablement bé!

Pero tinch un petit dupte, y m' ha de permetre que l' exposi ab tot el respecte degut á sa elevada autoritat y á sas moralisadoras intencions. El petit dupte que m' atormenta es aquest: ¿Entre 'ls garitos que s' han de perseguir s' hi contan també las Administracions de Loterías?

Perque la rifa es un joch de atzar com el *monte* y la *ruleta*: en ell el banquer se barrota á cada cop de bombo la tercera part de las postas que s' atravessan, y com es tan difícil treure alguna sort, la loteria resulta altament ruïnosa y demoralisadora, y al ensenyorirse dels pobles que treballan se converteix en un ferment efficacíssim de disolució dels sentiments y de las energías que 'ls sostenen y sobre 'ls quals fundan la seva forsa y la seva prosperitat.

La rifa es un confrare dels que han de pendre candela en la funció de desagris del *hermano* Sanz y Escartín.

¿Per qué, donchs, no recomana als seus agents la persecució incessant de las Administracions de Loterías?

—Oh, veurá, aixó es cosa del govern—replicará l' *hermano*.

Es veritat; pero ¿cóm s' explica que vosté, un sociólech de tanta consciència, un pensador que alenta respecte al funest vici unas idees tan sanas se presti á servir á un govern qu' está tan lluny de practicarlas?

Aquí, una de dos: ó sobra 'l sociólech ó sobra 'l governador.

No es possible que aquella mateixa ploma que ha escrit uns conceptes tan eloqüents y edificants firmi la nómina de un sou, que tal vegada 's paga ab el producte de la loteria.

¿Me permet que li digui, estimadíssim *herma-*

no? Jo, al seu lloch, després de consultar ab lo mes íntim de la meva consciència, 'm consideraria plenament desautorizat pera escriure la circular-homilia contra 'l joch... y, ó bé dimitiria 'l càrrech, ó deixaria en pau als que s' entretenen estirant l' orella al Sr. Jordi.

Després de tot crech que aixó es lo que fan la majoria dels governadors de las provincias d' Espanya, sense contar ab els que aixís procedeixen pel compte que 'ls hi té, que també se 'n donan cassos.

Perque quan el Pare Guardiá juga á la rifa ¿qué han de fer els demés frares de la comunitat?

A l' hora en qu' escrich, veig que l' incansable Romero Robledo ha tornat á armar un' altra gresca ab motiu del *meeting* catalanista de Lleyda.

L' ex-pollo andalús deu ser cusí-germá de las cigalas dels olivars de la séva terra. Tots els xicots de fora ho saben lo que passa ab las cigalas: n' agafan una ab l' índice y 'l dit gros de la mà esquerra, ab l' índice de la dreta li tocan la panxa y la cigala romp á cantar. En Romero Robledo fa lo mateix. Sobre tot quan se li toca la panxa.

Mentres el contemlem arrancantse per peteneras ó per malaguenyas, podriam parlar del *meeting* del diumenje, bulliciosa manifestació del catalanisme radical, ab molts viscas y 'l corresponent pet de Segadors á tot drap y ab un considerable enganxament de sellos sobre 'ls wagons del tren especial que conduhia als expedicionaris.

En aixó gastan la saliva els mes d' ells: en pronunciar discursos rimbombants y buits y en enganxar sellos catalanistas.

Y en Romero Robledo prenentse en serio aquesta gresca.

—*Ya te digo yo que ne hay un tipo*—com deya aquell.

Es á dir: no un no mes, sino varios de *tipos*.

O sino llegeixin *La Veu de Catalunya* del diumenje.

* * *

La Veu de Catalunya, representada pel senyor Cambó y 'l *Centre nacional catalá* que ho estava pel Sr. Verdaguer y Callís, empengueren el viatge á Lleyda, pera pendre part en lo *meeting* catalanista.

Escoltém lo que diuen:

«A la estació de Sabadell pujá en el mateix vagó que ocupavan nostres amichs, D. Manel Folguera, president de la «Unió Catalanista», que ab el mateix objecte que aquells se dirigia á la ciutat de Lleyda.

«Durant el viatge, entre nostres amichs y el senyor Folguera se parlá, naturalment, de catalanisme y de l' acte á que, junts, anavan á pendre part, regnant en la conversa la major bona harmonia.»

¿Veritat que dona gust aquesta amabilitat, aquest esperit de companyerisme, entre 'ls partidaris de una mateixa idea, encare que avuy separats per certas petites diferències?

Donchs bé: arriban á port, y com si ab lo cambi d' ayres cambiessin els caràcters, ara veurán lo que vá succehir:

«Y allá, nostres amichs Cambó y Verdaguer se trobaren ab lo que may pogueren imaginar.

«Allí, el senyor Folguera, se estava fent càrrechs á l' Associació de Lleyda de que haguessen pregat que prenguessin part en el *meeting* nostre diari y 'l «Centre Nacional Catalá» y sense permis de la «Unió Catalanista», posá la qüestió en tals termes, que si 'ls representants del Centre Nacional y de nostre diari prenian part en l' acte, temia que, mal que fós contra 'l seu voler personal, en l' acte del *meeting*

LAS DISFRESSAS D' AQUEST ANY

(FIGURINS CATALANISTAS)

De Patúm.

De Perdiu.

se plantejaria un conflicte d'escàndol per quant l'element, adherit á la «Unió» y per aquesta convidats al acte, no consentirían la intervenció en el mateix dels citats representants.»

Hi anava á haver una batussa entre *nyerros* y *cadells*, y res: *La Veu* al ser á Lleyda va perdre *la veu*, quedantse 'ls Srs. Cambó y Verdaguer ab els discursos dintre del cos... perque á pesar de que á Lleyda eran molts els que 'ls apoyavan, van preferir *retirarse por el foro*, á prestarse á ser causa de un gran escàndol.

* *

No 'm negarán que tot aixó es altament pintoresch... y que fins fa venir ganas de ferse segador, á las ordres del Sr. Durán y Folguera, Soberá Pontífice del catalanisme en l' actual moment históric.

Quan á Sabadell va pujar al tren podia desenganyar als Srs. Cambó y Verdaguer, manifestantlos bonament que feyan el viatge en vá, ó si no volia parlar ab ells res li costava de fels'hi morros y mala-cara durant tot el camí. Donchs, no senyors, durant el trajecte va estar ab ells amablement entretingut parlant de catalanisme... Tant sols al arribar á Lleyda 's va calar la

tiara y en actitud solemne va excomunicarlos en tota regla.

—Ara ja no soch en Durán y Folguera. Ara soch el Papa Manel I, y 'us mano callar. Ja ho veyeu: un' altra vegada no anireu á Lleyda per la penitencia.

Deliciós ¿veritat?

¡Quín respecte á la llibertat agena!... ¡Quína continencia de las rancunias!... Y sobre tot ¡quína armonía y quína manera de patentisarla!...

Vaja noys, que aixó no 's fá ni á la terra de 'n Romero Robledo ó siga á la *Tierra de María Zantísima*.

Aixó 's queda per la terra de Deu reconsagrat.

P. DEL O.

HIVERN

¡Quín fret que fa! ¡Fins gela!
al Sol la boyra entela
y á la Terra no arriban sos raigs d' or.
¡Tant que mon ser anhela
veure sa llum, sentir son escalfor!

¡Tant que á mí 'm convindria

bon punt desperta 'l dia
rebre son dols petó, aquell petó ardent
que la cruel melangia
mitiga, y endolceix l' anyorament!

¡Per Deu t' ho prech! Travessa
¡oh Sol! la boyra espessa,
y arriba ab los teus raigs á mon casal;
¡Ja veurás que depressa
't vindrá á visitá un pobre malalt!

Que si aquesta crudesca
de temps que fa feresa
durés, fora impossible viure jo;
¡Per l' ánima malmesa
pèl mal d' amor, el gel es lo pitjól!...

F. CARRERAS P.

L' ÚLTIMA AVENTURA

Sense pensar bé ni mal, ab la serena tranquil-
tat del home que no abruga altre propòsit que 'l
de recrear un rato la vista mes ó menos hones-
tament, vaig entrar á la sala.

A mí, si haig de dirho tal com ho sento, els
balls de máscaras may m' han entussiasmat gran
cosa. Aixó de que una dona, pel mer fet de por-
tar la cara tapada, tingui 'l dret de dirnos qual-
sevol atrocitat y posarnos en ri-
dícul davant d' una colla de mi-
rons que riuhem á las nostras cos-
tellas, no 'm sembla gayre divertit.
Pero aquell vespre jo m' ha-
via trassat el meu plan de campa-
nya, y no tenia por de que 'm suc-
cehís res.

—M' enquibiré en el reconet mes
fosch de la sala—vaig dirme:—
veuré cómodament passar las más-
caras, y quan observi que alguna
m' aborda ab ayre d' esbronch, cap
als corredors falta gent, y si s'
empenya en mourem guerra y 'm
va seguint, dels corredors al ca-
rrier no hi ha gayres passos.—

Durant la primera hora, tot va
marxar conforme als meus cálculs.
Las disfressas anavan y venían
per davant meu sense fixarse en
mí. Era lo que jo desitjava: veure
y no ser vist, ser espectador sense
convertirme en actor. Desde 'l meu
observatori contemplava 'ls bustos
dels *bebés*, els garrots de bras de
las pagesetas, els davants de las
didas, els peuhets de las *pasie-
gas*... Sentia riallas, pescava mots
intencionats, respirava núvols de
perfums que segurament eran dels
cars y á mí no 'm costavan un
céntim...

Pero quan mes embadalit estava
ab aquell espectacle que tan ad-
mirablement responia als meus
propòsits, de prompte ¿qu' es ai-
xó? sento que 'm tocan.

Era una mascareta elegantís-
sima, que, no sé cóm se m' havia
posat al costat.

—¿Qué vols?—vaig preguntarli
ab mal dissimulada desconfiansa,
ignorant quinas podían ser las se-
vas intencions.

—¿Vas sol?—va dirme baixant
la veu.

—Sí.

—Donchs escolta: semblas un home de bé y 'm
farás un favor.—

Lo bon concepte que la xicoteta havia format de
mí va induhirme á escoltar ab benevolencia la
seva demanda.

—Si 'l favor—vaig replicarli—no es de molta
quantia...

—Una verdadera insignificancia. Dónam el bras
y passejant per la sala t' ho explicaré.

¡Pobra xicoteta! A las primeras paraulas ho vaig
compendre tot. La infelís era casada ab un cala-
verón, qu' en lloch d' aténdrela y mimarla com
per las sevas prendas se mereixia, se 'n anava á
fer mal per aquests mons de Deu, divertintse com
un solter y retirant moltas nits á primera hora
del día. No era que fos dolent, aixó nó; era un
esbojarrat, que potser ni 's donava compte de la
pena que li causava ab las sevas disbauixas. Fins
estava segura de que ell la estimava mes que á
tot lo del mon... No: que 'l marit, jove com era,
's divertís, li perdonava de bon grat. Els homes
sempre son homes, y 'l que no la fa 'l dimars la
fa 'l dimecres. Lo que á n' ella la matava eran
els celos. Sospitava, temia que hagués anat al
ball, ab una fulana de qui li havia arribat als
oídos alguna cosa, y si alló resultava cert...

—¡Ah!—deya la pobra mascare-
ta, estrenyentme convulsivament
el bras:—si fos cert qu' ell es aquí
ab aquesta pendatxo, no vull pen-
sar lo que jo faria.

—De manera—vaig preguntarli
—que has vingut ab l' exclussiu
propòsit de cerciorarte de la veri-
tat...

—Sí; y com aquí una dona sola
no es res, voldria que tú m' acom-
panyessis, per poguerme ficar per
tot y poder vigilar al traydor sen-
se ser notada.

—¿No tens pas intenció de mou-
re escándol, si 'l veus ab ella?

—¿Escándol?—va respondre ab
infinita tristesa: lo que penso fer...
es morirme aquí mateix.

—¿Tant l' estimas?

—Mes que á las ninas dels meus
ulls.—

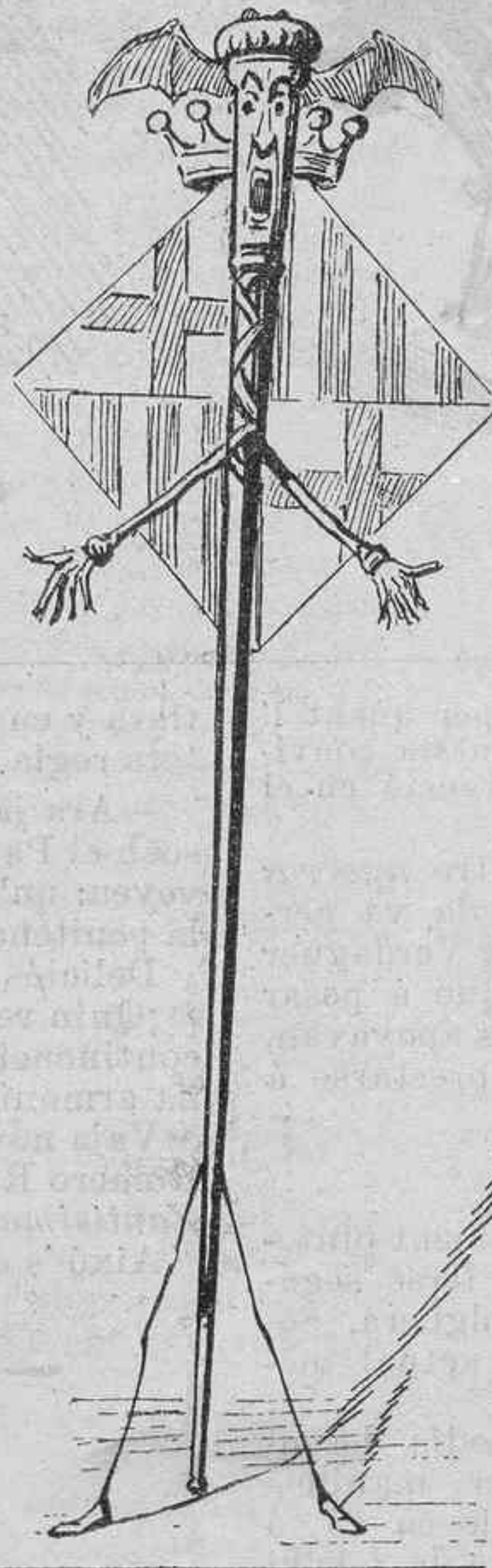
La situació no 'm semblava ma-
ssa agradable. Haver anat al ball
per divertirme prenent vistas, y
trobarme fent brasset ab una dona
induptablement molt guapa, molt
jove y molt fresca, pero qu' en re-
súm no mes pensava ab el seu ma-
rit y hasta parlava de morirse al
mitj de la sala, era desviarme una
mica massa del meu itinerari.

—¿Qué faig?—me deya jo inte-
riorment, pesarós de haverme en-
redat en aquella aventura tan poch
apetitosa:—¿m deixo portar? ¿la
planto? ¿li dich que 'ls assumptos
de familia son molt delicats y que
renunció al honor d' intervenirhi?

A aquesta altura 'm trobava en
las mevas meditacions, quan ¡plaf!
cau sobre la meva galta esquerra
una bofetada; si senyors, una bo-
fetada bastant regulareta.

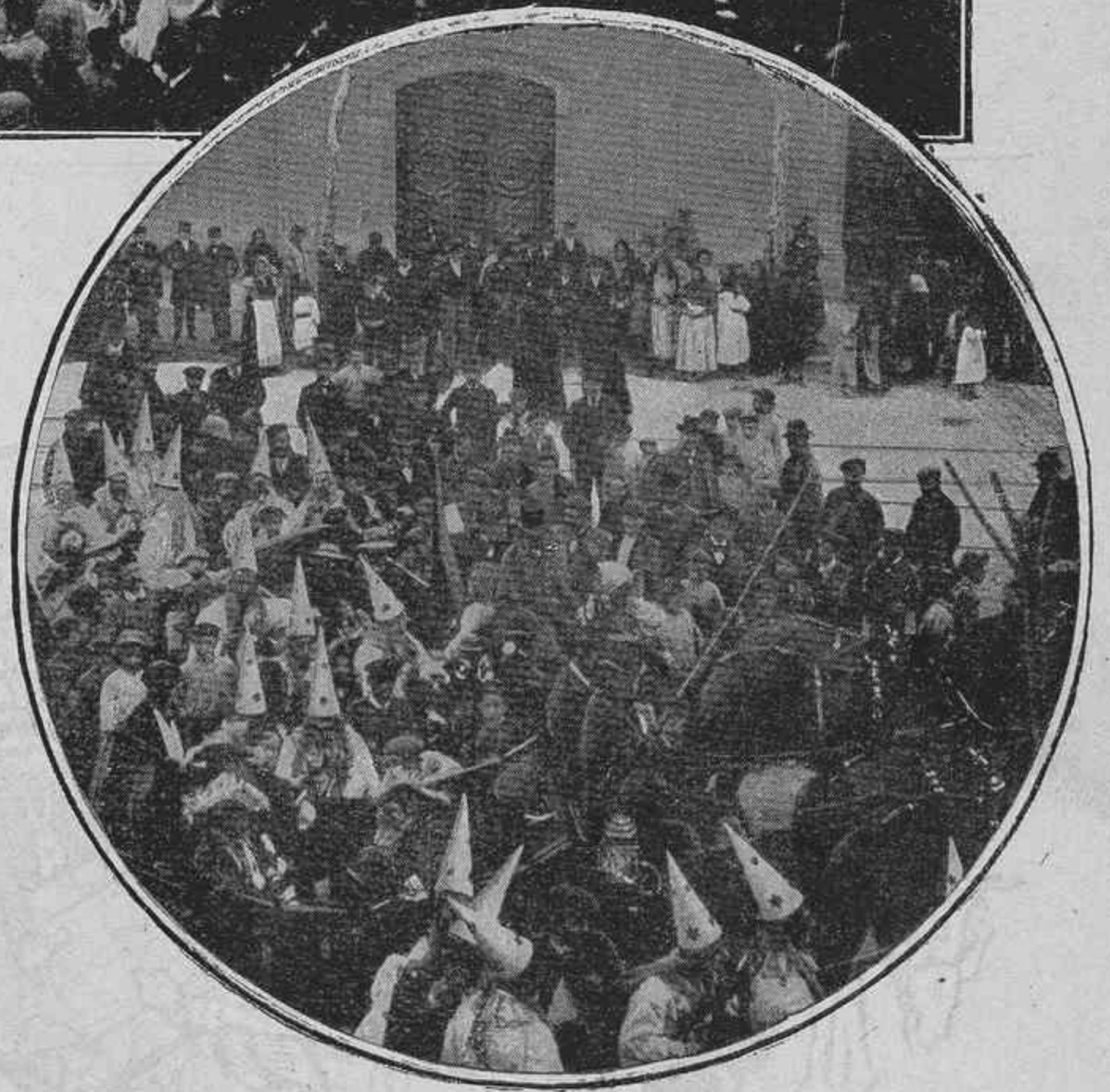
Com es natural, 'm giro fet una
fiera, disposat á tirarme demunt

LO QUE DIU LA VARA

—Senyors, viure d' aquest modo
no 'm convé:
l' arcalde que ha d' empunyar-me
¿vé ó no vé?

CARNAVAL DE 1900

del agressor qu' en tan inusitada forma m' atacava; pero la mascareta al adonar-se del que m' havia pegat, obra 'ls braços y comensa á menjársel á petons.

—¡Rafelet, Rafelet meu! ¿Es dir que vas sol? ¡Quina alegría! ¿Veritat que no has vingut ab ningú? ¿Veritat, vida meva?

—¿Y tú?—va preguntar-li ell ab ayre amenassador:—¿ab qui has vingut? ¿Qui es aquest... tipo?

—Un senyor, no 'l coneix: un senyor que hi trobat aquí y que ha tingut la bondat d' acompanyarme mentres jo 't buscava...

Y tornava á abraçar-lo y petonejar-lo com una boja.

El marit de la mascareta, que tal era 'l meu contrincant, va dar-me tantas satisfaccions y tan humils excusas, que davant d' aquella sinceritat, no 'm va quedar mes remey que perdonarlo.

Cóm s' ho havia arreglat pera coneixe á la seva dona y qu' era lo que realment hi havia en el fondo de tot alló, no vaig poguerho acabar de comprendre.

Lo únich que sé de cert es que vaig sortir de la sala ab un humor de tots els dimonis y que desde aquell día no hi anat may mes á cap ball de máscaras.

Aquesta va ser la meva última aventura.

A. MARCH.

La cabalgata de diumenje, al sortir de la plassa dels Josepets.

(Fot. de LA ESQUELLA)

A UNA «AMIGA» QUE CADA ANY SE DISPRESSAVA

¿Cóm es qu' has estat retreta aquest any pel Carnaval?

¡Tú! ¡La gentil mascareta
d' altres anys! ¡La sens' rival
en posante la careta!
¡Tú! ¡La xicota ab qui jo
no 'm puch menys d' ilusionar
per ton ayre engrescadó;
per ton atractiu mirar
y ton posat templadó!
¡Tú! ¡La máscara agraciada
de bellesa peregrina
qu' has ostentat, escotada,
la blancura alabastrina
de ta gola perfumada!
¡Tú, qu' has tingut á trompons
admiradors molt galans
qu' han complert tas pretensions
portante pels restaurants
á menjarthi els plats mes bons,
quedarte tota soleta
á casa teva aquest any
sense tastar la brometa!...
¡Que vols que 't diga, Marieta!
¡Francament, ho trogo extrany!
Com no festejas encare
no pots pas dir que 'l xicot
es qui t' hi ha fet mala cara;
ta mare menys, á ta mare
may l' has creguda d' un mot!
Que no t' agradi la broma
tampoch pot ser, puig á tú
no mes parlante d' un home...
(val més que aturi ma ploma
y així no ho sabrá ningú.)
¡Que poch favor te faria
si volgués descapdellar!
callaré y digam, Maria,
perqué no 't vas disfressar
pel Carnaval ni un sol dia.

Está molt bé! ¡Jo aplaudeixo
la teva resolució!
¡Molt ben fet! ¡T' ho repeteixo!

¡Lo que 'm sab greu ó el que 'm queixo
que 'l mano no sigués jo!

F. CARRERAS P.

NOTA LLEYDATANA

En catalá ja solém dirho: «Val més una casa embrassada que moltes.»

¿No es á Lleyda ahont un governador va declarar ilegal la propaganda catalanista?

Donchs que sigui també á Lleyda ahont un jutje vingui á demostrar que 'l catalá no existeix.

El descubrimt es de lo mes curiós que poden imaginarse.

L' altre día 'l jutje d' instrucció de Lleyda havia de dictar una providencia.

Y atemperantse á las fórmulas de la lleý, pren un paper, suca la ploma y 's posa á escriure 'l document, qu' era una citació á un subjecte que havia fet no se qué ni á nosaltres ens interessa averiguarho.

«Cito, llamo y emplazo á... etc.

»Natural de Barcelona... etc.

»De veinte años de edad, soltero, pelo negro, barba cerrada... Sirvió en el ejército como voluntario en clase de trompeta, y habla...»

Ara vé 'l bo.

Aquest subjecte, com se pot compendre, enrahona d' alguna manera; pero, aquí está la gracia: ¿quina llengua deu enrahonar, tractantse d' un fill de la capital de Catalunya?

¿El catalá? En efecte: 'l catalá parla; pero 'l senyor jutje no deu volguer que la existencia d' aquest idioma consti oficialment en lloch, y ¿saben cóm s' ho arregla pera dir, sense dirho, que la persona á qui cita enrahona catalá?

ESPECTACLES PÚBLICHS.—

Acte primer.

Preparinse á llegir la cosa mes graciosa que ha passat per clepsa castellana.

Alla va:

»Sirvió en el ejército como voluntario en clase de trompeta... y habla *al estilo de Barcelona*.»

¿Eh? La frasse es enginyosíssima. D' aquesta feta las llengüas han perdut el nom. Ja no son llengüas, son *istils de parlar*.

Desde ara 'ls fills de la cort, no parlan castellá sino *al estilo de Madrid*.

Y 'ls xinos no xino, sino *al estilo de Pekin*.

Y alguns espanyols segurament deurán parlar *al estilo de las Batuecas*.

No hi ha dupte: el descobriment, mirat per un costat, es grandió; pero mirat per l' altre...

Alló del inglés y el francés.

El francés, que per més senyas enrahonava *al estilo de París*, deya á l' inglés, que com es de suposar parlava *al estilo de Londres*, que de lo sublim á lo ridícul no hi ha més que un pas.

—Sí senyor—li va respondre l' inglés ab molta finura:—el de Calais.

Y qui diu el pas de Calais diu el *pas de Lleyda*.

Senyor jutje d' instrucció: ab tot el respecte degut, tinch el gust de manifestarli que *hablar al estilo de Barcelona* vol dir senzillament *parlar catalá*.

Aquí, á Lleyda, á Calais y á tot arreu.

MATÍAS BONAFÉ.

SENYÓ' DATO... TE RAHÓ

Si senyó', sí; senyó' Dato;
te moltíssima rahó.
Aquí, no hi ha il·lustració,
ni 'l sapiguer va barato,
ni... *Cristo que lo fundó*.

La joventut catalana,
já ho digué fa temps... un mut;
se compon de joventut
ignorant y tarambana,
sense instrucció ni virtut.

La joventut il·lustrada
séria, instruhida y formal,
per mes que 'l dirho está mal,
está tota concentrada
á Madrid, en general.

Com á n' aquí trinxeraires,
allí d' homes il·lustrats,
se 'n hi troban á grapats.
¡Si á la Cort, fins als drapaires
el·legeixen diputats.

Il·lustració es lo que 'ls sobra
als de Madrid, si senyó'.
Es tan gran sa il·lustració
que al cap del mes, tothom cobra
del fondo de la Nació.

Desde 'l ministre embustero,
que promet y no compleix
sens donarli 'l que mereix,
fins al golfo, y al torero
lo saber, per tot floreix.

¿Voleu gent mes il·lustrada,
mes sàbia y mes instruhida,
que aquella gent distingida,
promovent forta algarada
ab donas de mala vida?

¡Si 'n serian de il·lustrats
aquells joves, que 'ls del ordre,
els tenian sitiats,
y no 'ls van portá agafats,
per tenir por de un desordre!

Te rahó, donchs, si senyó.
Aquí no som tan bons mossos
ni tenim il·lustració;
que 'ls catalans, la rahó...
¡la solém donar als gossos!

LLUIS G. SALVADOR.

ENTRE TRANVÍAS Y CATALANAS

Apoteosis final.

ELS ÚNICS ESTRENOS DE LA SEMANA

Un sol teatro, 'l de *Novedats*, ha justificat el seu títol.

Sense parlar del benefici de la insigne Mariani que posá 'l drama *Magda*, promovent un entusiasme delirant; sense mencionar la comedia en dos actes *Il birrichino di Parigi* que pertany de plé á la vella escola, 'ns fixarem en dos obras novas que figuren en lo repertori italiá modern, y abduas dignas de atenció.

Es la primera *Le Vergini*, de Marco Praga.

Una comedia de una realitat assombrosa y de un relleu extraordinari, conseguits sense complicacions ni efectismes, ab la sola pintura de una familia composta de una mare y sas tres fillas (las verges) y una colecció de joves alegres que s'hi diverteixen.

Es á dir, no tots son alegres: un n'hi ha que s' enamora perdudament de una de las tres: la Paulina; pero aquesta que l'estima també comprén que aquell amor es irrealisable, y está trista y pena fins que li fa una confessió de la seva vida miserable. La pobra ha caygut y no vol enganyarlo. Verge de cor y ánima, no ho es de cos, ben al revés de sas germanas, frívolas y alborotadas que prenen el mon per son costat joyós.

Quan el jove 's convens de la impossibilitat de casarse ab aquella dona, se contenta ab demanarli lo que ha donat á altres: ja que no per esposa, la tindrà per amant; pero Paulina 'l rebuja ab repugnancia, y aixís s' acaba l' obra.

Aquesta, dintre de sa mateixa senzillés, te 'l mérit de totas las creacions genials, que brollan espontáneament dels cervells mascles. Te una cosa que sobrepuja al equilibri de la seva acció, al desembrás del seu desàrrollo, á l' acabada successió de quadros de una realitat pasmosa... te per damunt de tot un ambient emocionant que penetra molt endintre... Es una sátira amarguíssima que s' exhala com un perfúm, sense necessitat de que l' autor tinga de subratllar una intenció tan sùtil y tan transparent á la vegada.

Interpretada de una manera admirable per tots els actors que hi prengueren part, se 'n portá 'ls aplausos y l' admiració del públich.

**

Dimars s' estrená 'l drama *La Realtá*, original de 'n Rovetta.

A primera vista, recorda aquesta obra *L' enemich del poble*, de Ibsen, per més que l' intenció de una y altra y 'ls medis de desàrrollo empleats per sos respectius autors, difereixin essencialment. Rovetta s' ha proposat pintar las amarguras de la realitat ferint á un home generós qu' en alas de la popularitat logra elevarse fins á representar á un núcleo de obrers socialistas, per qual redempció s' interessa. Pero 'ls mateixos qu' en lo primer actel' aclaman plens d' entusiasme, en l' acte según l' abandonan, ficantse fins á lo més íntim de la seva vida privada: li apartan la dona á qui ell estima, y posan de manifest un secret matrimonial que ha de ferir mortalment á la seva filla qu' es tota la seva ilusió. Sols un amich, personificació del desengany, li queda, y encare aquest li serveix sols per sugerirli bé que indirectament l' idea del suicidi. Una estufa plena de carbó, dintre de una estancia herméticamente tancada, es lo medi qu' emplean la seva filla y ell per saldar sas amarguras. Aquesta determinació funesta constituheix lo desenllás del drama *La Realtá*.

L' obra te realment tochs molt vigorosos; pero 'ls procediments que usa l' autor son algún tant antiquats, y de marcat carácter melodramátich, No sempre arriban á convéncer los medis qu' emplea pera elaborar la desesperació del protagonista.

No obstant *La Realtá* causá en alguns passatjes una impressió molt fonda, degut en primer terme á sa magistral execució. Hi ha una escena, aquella en que 'ls electors van á demanar comptes á son representant, terminada ab una batussa, que va alsar al públich en massa, fentlo esclatar en un formidable aplauso. Es impossible reproduhir ab més calor de vida y de realitat una ficció escénica. En Paladini y 'ls actors que 'l secundan poden estar joyosos del seu triunfo. Es dels que 's veuheu pocas vegadas en el teatro. La Mariani superior, especialment en l' acters, qu' es l' únich en que hi te una participació digna del seu talent d' actriu.

**

La companyia italiana realisarà la segona part de la seva campanya completament reformada.

Hi ha un gran interés pera veure si 'ls elements nous valdrán tant com els vells als quals venen á substituhir. No tardarem á saberho.

De totas maneras en la llista d' obras per estrenar hi figuren alguns títols y noms de autors que despartan l' espectació dels amants de las novedats.

EN LOS DEMÉS TEATROS

Tots fan la viu-viu, capejant com poden las semanas de las máscaras que no son pas las més socorregudas.

El *Liceo* se disposa á donar una serie de concerts, que 'ls verdaders filarmónichs, á horas d' ara ja se n' están llepant els dits. Ab la fusió dels elements orquestals de 'n Nicolau y las massas corals de 'n Millet poden combinarse magnífichs programas. En ells hi figuren las nou sinfonias del colossal Beethoven, ab la particularitat de que la novena será executada ab los corresponents coros, es á dir, com encare no s' ha sentit may á Barcelona.

A *Romea* s' ha posat en ensaig una pessa en un acte del Sr. Reig y Fiol, titulada: *Ayguá á coll y peu aixut*.

A *Catalunya* tenian anunciat per ahir vesprel' estreno de la humorada satírich-fantástica de 'n Sinesio Delgado y Chapí: *El galope de los siglos*.

Y finalment, al *Granvia*, segueixen els ensaigs de *El Patio*, dels germans Alvarez Quintero y s' están fent els preparatius per posar l' espectacle: *A países desconocidos*, ab l' intent de fer d' ella la pessa de refors de la temporada.

N. N. N.

L' amich Soler de las Casas que havia d' exposar els seus quadros en el *Círcul artístich* del carrer de Corts, no ha tingut mes remey que portarlos á l' entrada de la casa número 37 de la Rambla del Mitj. Cert que allá no tenen la bona llum que tindrian en el Saló del *Círcul*, pero hi ha la suficient pera ferse cárrech de certas cosas lamentables que únicament passen á Barcelona.

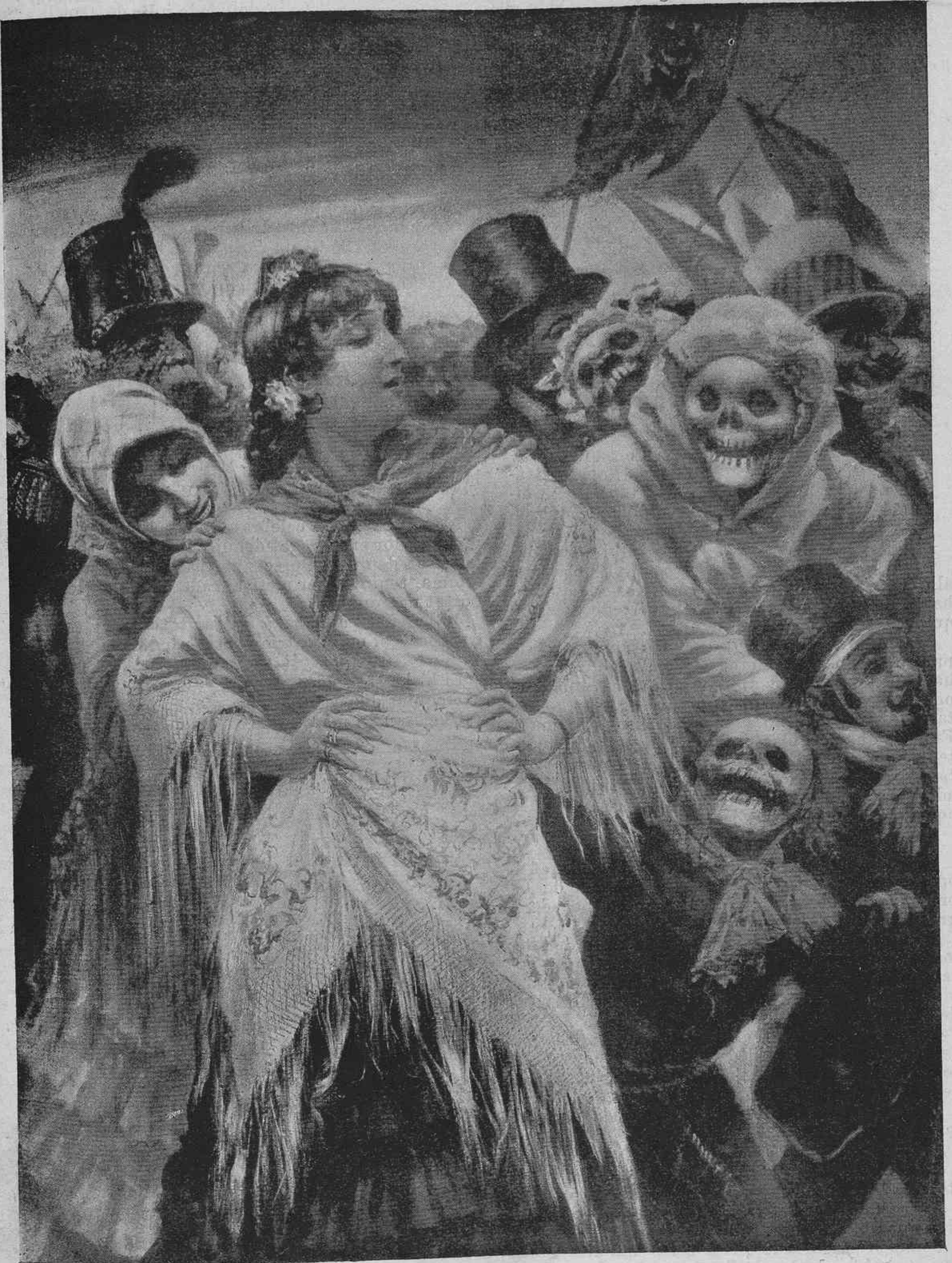
Té 'l Sr. Soler, entre 'ls seus quadros una odalisca, una modelo descansant y alguns estudis al desnú... y aixó ha bastat perque haja trobat tancadas las portas del saló d' exhibicions del *Círcul artístich*, y no perque la inmensa majoria dels socis de aquella casa pequin d' escrupulosos y llepa-fils com els de Sant Lluch, sino perque

—Veurá (parla un amich de la Junta) el nostre saló es saló de ventas, y com l' exhibició de certas cosas podria allunyar á certs visitants, el *Círcul* sortiria perjudicat en els seus interessos.

Criteri mesquí de botiguer, que 's presta á seguir la corrent avassalladora de la moixigateria regnant, per no perdre parroquia.

**

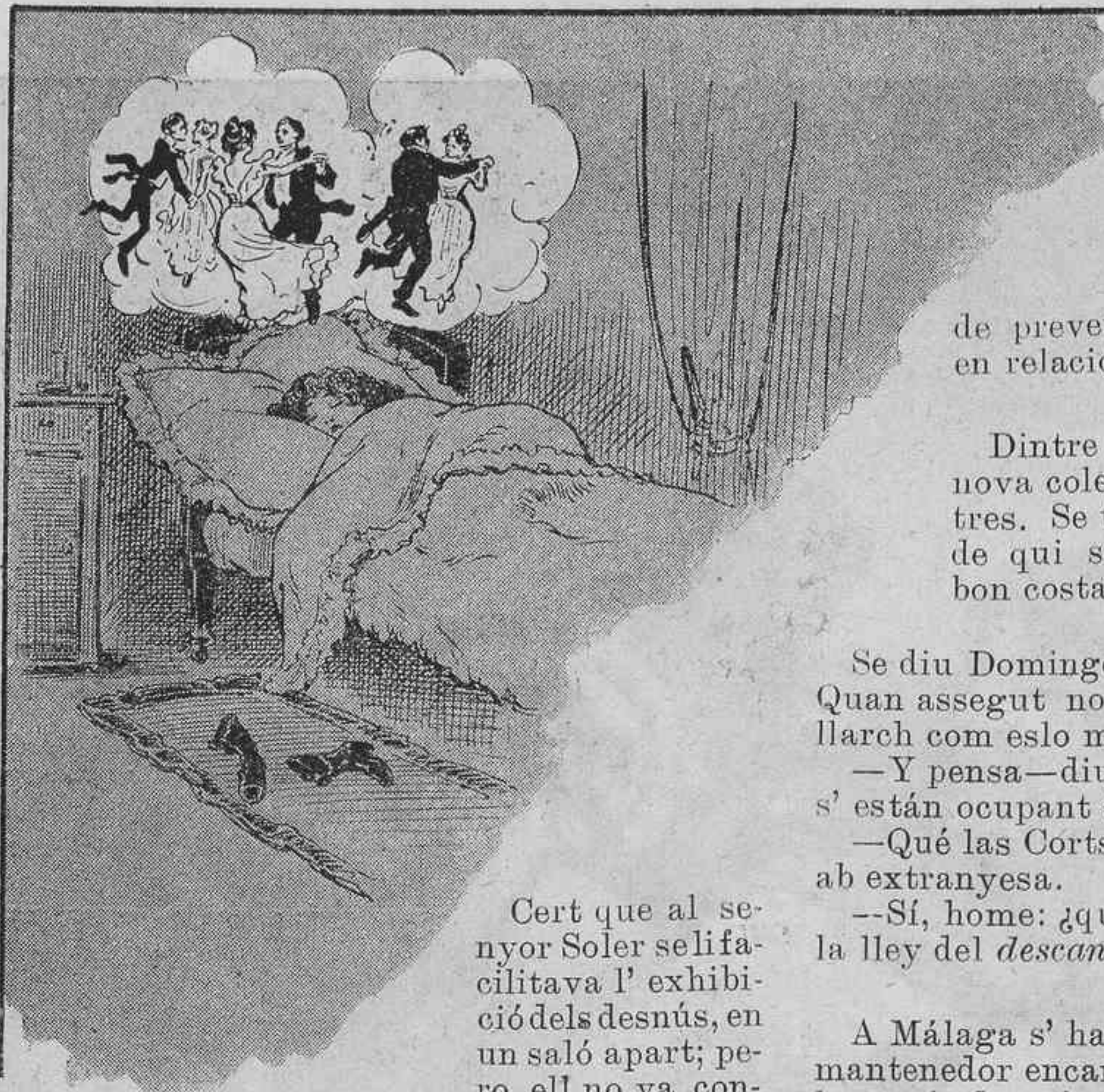
PÁGINAS ARTÍSTICAS

Carnaval

(Del inolvidable pintor catalá J. LLOVERA.)

SORTINT DEL BALL.—EL SOMNI D' ELLA

Cert que al senyor Soler se li facilitava l'exhibició dels desnús, en un saló apart; però ell no va consentirho... perquè

allò hauria semblat el *gabinete reservado* que sol haverhi en las coleccions de figuras de cera. Lo qual es soberanament ridícul.

Sentim que 'l *Círcul artístich* sustenti tals preocupacions. Condemnar al desnú, que no s'ha de confondre may ab l'obcenitat ni ab la pornografia val tant com castrar al art, y 'ls artistes que s'estiman no han de consentirho may. Fins els que mes blasonin de religiosos han de tenir en compte que 'l Papa no s'ha cuydat de tapar els deliciosos y magistrals desnús que adornan las galerías del Vaticá. ¿A qué, donchs, aqueixa pretensió de ser mes papistas que 'l Papa?

* * *

¿Y qui si no 'ls artistes mateixos vé obligat á oposarse á cara descuberta á la corrent de la preocupació migrada que avuy impera per desgracia de tots?

Seguint aixís acabarem per ser la riota de tots los estrangers que vingan á visitarnos, que no sabrán comprendre com una ciutat tan ilustrada y progressiva s'haja convertit, per enconjiment dels fills del art, en la terra ridícula de la Fulla.

Per acabar de guanyarse la bona-voluntat de certa gent, tant se valdrá que 'l *Círcul artístich* completi la seva obra, colocant dos picas d'aygua beneyta á l'entrada del seu saló d'exhibicions.

Ah... y 'l día que hi digan missa, ja farán el favor de avisarnos.

Decididament la *Rua* no muda de carrer. A la Rambla 's feya y á la Rambla continuarà fentse. Al grau de decadencia á que arribat se comprén que no la toquin.

Potser li passaria lo que á certs malalts graves, que al mudarlos de llit se quedan morts en las mans dels que 'ls trasladan.

Llegeixo:

«Circulan billetes falsos de 100 pesetas, busto de Jovellanos y emisión del 25 de julio de 1893.»

Si l'insigne Jovellanos pogués parlar, estich segur que diria:

—Aquesta es la primera vegada que 'm fan dir una mentida. Ja ho havia

de preveure tan bon punt varen posarme en relacions ab el *Banch d'Espanya*.

Dintre de pochos días veurá la llum una nova colecció de versos de Apeles Mes-tres. Se titula *Poemas de mar*, y per ser de qui son estém segurs que farán molt bon costat als celebrats *Idilis*.

Se diu Domingo y es mes drogo que la mandra. Quan assegut no pesa figas, ronca estirat tan llarch com eslo mateix que un tronch.

—Y pensa—diu un fulano—que fins las Corts s'están ocupant de aquest gandul!

—Qué las Corts s'ocupan d'ell?—li preguntan ab extranyesa.

—Sí, home: ¿qué no has sentit dir que ara fan la lley del *descans dominical*?

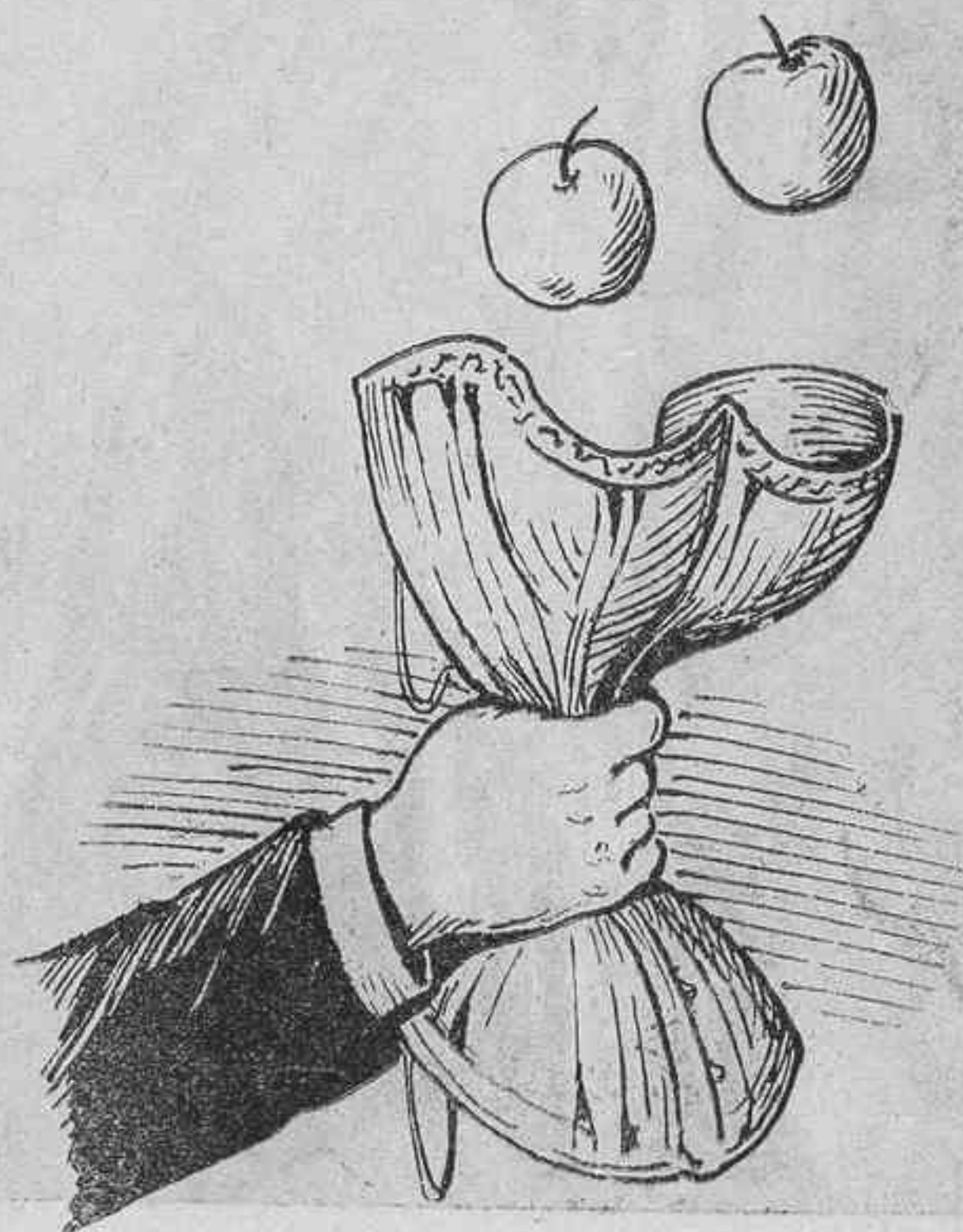
A Málaga s'han celebrat Jochs Florals, y 'l mantenedor encarregat del discurs ha sostingut la teoria de qu'era precís arribar á l'unitat del idioma, tenintla per mes sagrada que la mateixa unitat nacional.

Ja ho saben donchs: á agafar tothom el *ceseó endeluz* ó si no la patria está perduda!

El bisbe Morgades proposa y 'ls rectors de las parroquias disposan.

Disposan en materia de casaments.

DIVERSIONS REALISTAS

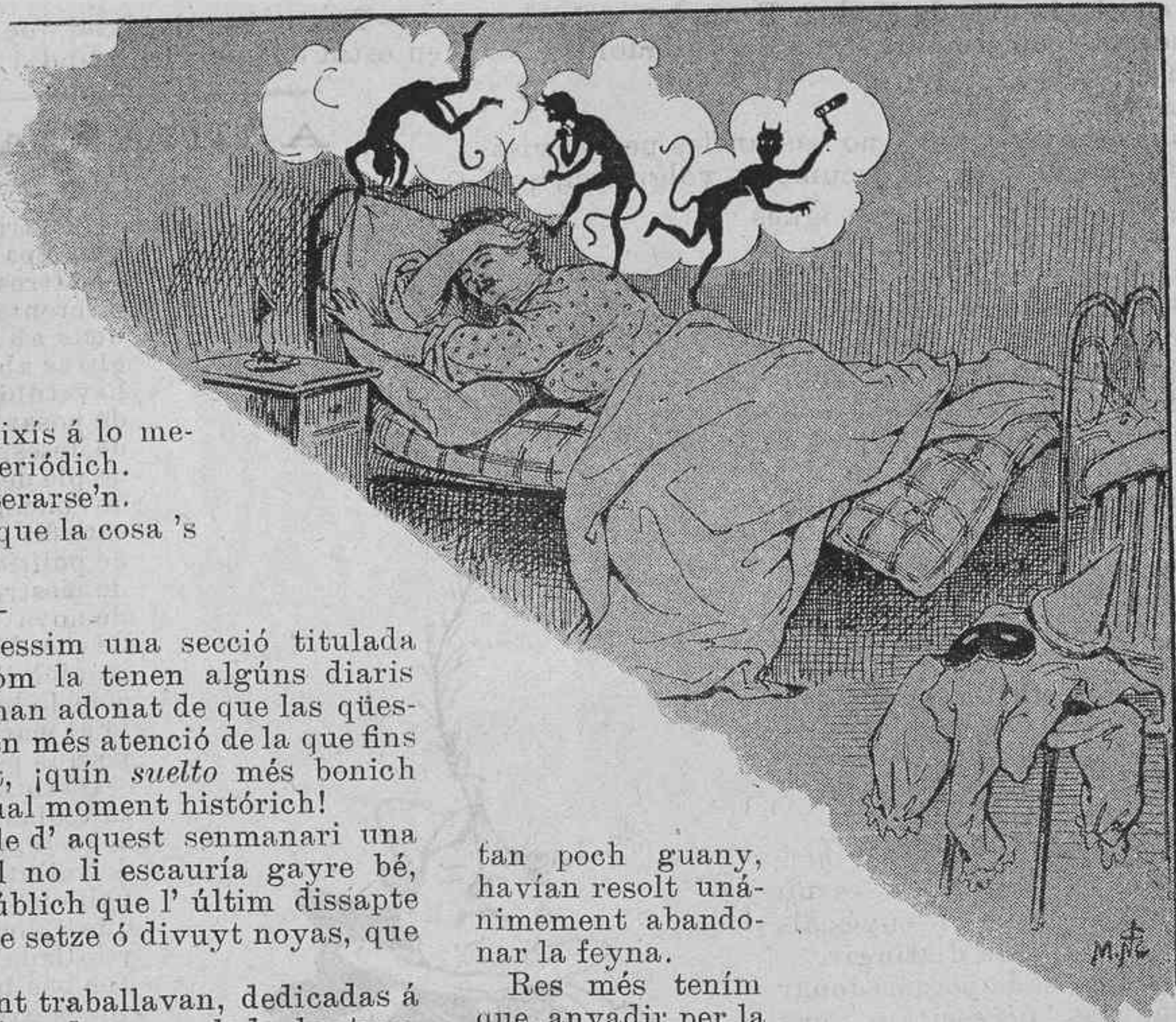
Jochs malabars.

SORTINT DEL BALL.—EL SOMNI D' ELL

Prou el prelat va ordenarlos que baix cap concepte se celebressin els casaments denit: aquesta ordre deixa de complir-se, cada vegada que 'ls contrayents s'avenen á afuixar els cordons de la bossa.

Els que pretenen casarse de nit ho logran abonant quinze drets de plus sobre la tarifa. Aixís á lo menos ho consigna un periódich.

Y 'l bisbe sense enterarse'n. Naturalment, com que la cosa 's fá de nits, no ho veu.

Si nosaltres tinguessim una secció titulada *Cuestiones obreras*, com la tenen alguns diaris que á última hora s'han adonat de que las qüestions obreras mereixen més atenció de la que fins ara se 'ls havia donat, ¡quin *suelto* més bonich podriam fer en l' actual moment histórich!

Pero com á la índole d' aquest senmanari una secció per aquest istil no li escauria gayre bé, 'ns limitarem á fer públich que l' últim dissapte vam rebre la visita de setze ó divuyt noyas, que van manifestarnos:

Que en la casa ahont treballavan, dedicadas á la confecció de mocadors de vora calada, las treballavan com si fossin negres.

Que després d' haverlas rebaixat el preu del seu treball, que quedá fixat en alguna classe en la enorme suma de 20 céntims LA DOTZENA DE MOCADORS, últimament, sense avís previ, 's pretenia rebaixarlos 2 céntims més.

Que quan la máquina se 'ls espatllava, las noyas, poguessin ó no, estaban obligadas á tragi-narla personalment á can Singer.

Que si se 'ls malmetia alguna pessa, que devegadas valia 9 ó 10 pessetas, havían de pagarla ellas de la séva butxaca.

Que pera beure aygua ó anar al escusat necessitavan demanar permís.

Que al ferlos l' amo la nota del treball entregat, ab molta freqüencia 's descontava, pero sempre en perjudici de las treballadoras.

Y que per fi, cansadas de tanta esclavitut y

tan poch guany, havían resolt unánimement abandonar la feyna.

Res més tenim que anyadir per la nostra part. Discrets y reservats com sempre, ni sisquera farém públich que la casa ahont aixó ha succehit es la Camisería y Corbateria de Badés y Gonzalez, Portal del Angel, 14.

Lo Sr. Martí y Gofau, mort días enrera, era una persona molt simpática, ab tot y ser conservador.

Havía format part del Ajuntament, empuyant per espay de alguns días la vara de arcaldé, quan la dimissió del Sr. Porcar. Per cert que l' endemá de tenirla, ja se li va fer insoportable, apressurantse á abandonar-la á la primera ocasió que se li presentá que siguié l' aparició de la glosopeda en lo bestia boví. ¿Quí ha olvidat la caricatura de 'n Moliné que 'l representava fugint esparverat de una vaca glosopédica que 'l perseguía?

Jo sé que s' hi va fer un tip de riure.

Era un home xistós y tenia frasses molt saladas.

Al poch temps d' exercir l' arcaldía, estava tan amohinat que deya:—Las ideas se me 'n van: tinch el cap com un broch de regadora...

Un día parlant de un tipo tan burro com pre-tenció, digué:

—¿Fulano de tal? Ningú' com ell: te una ignorancia enciclopédica.

Y referintse á la situació d' Espanya que se-góns ell no tenia adop, sustentava la següent teoria:

—Tot el mal de aquest país depén de que en lloch de haver expulsat als moros no vajan ser els moros els qu' expulsessin als espanyols.

OBSERVACIÓ AMISTOSA

—¿De burro vols disfressarte? ¿No veus que 't concixerá tothom?

Días enrera uns agents de policia, que per lo

vist no tenían res mes que fer, varen emprendre á dos personas respectabilíssimas que 's trobavan en el passatge de Madoz. Eran las tals dos acaudalats comerciants, l' un de Valladolid y de Orense l' altre.

—A ver, las cédulas.

Las ensenyaren; mes no bastantlos per lo vist l' exhibició de aquells documents volgueren que

designessen á algú que pogués garantir las sevas personas.

Cap á una casa de comissió que senyalaren els dugueren detinguts, y ab mals modos com si siguessen criminals. Suplicantlos los comerciants que no cridessin per no atreure l' atenció del públich, digué un dels polissons:—*Quienes no han de chillar son ustedes.*

Com els hi fessen en bons termes alguna observació, digué un altre:—*A mí nadie me da lecciones.*

Per fi, efectuada la identificació, 'ls deixaren anar, dihentlos:—*Ea, ya están listos.*

* * *

No sería per demés que l' *hermano Sanz Escartín*, qu' es un eminent sociólech, ensenyés als seus subordinats á distingir.

Y si de passada pogués donar als que las necessitan unas quantas lliçons de urbanitat y bona criansa, evitaría que poguessen dirli:—*¡Quíns subordinats tens, hermano Sanz Escartín!*

En el restaurant.

Un consumidor está fent estona ha grans exercicis de forquilla y ganivet contra una tallada de rostbif, que no 's vol deixar convencer: ni la forquilla 'l punxa, ni 'l ganivet el talla.

—Mosso ¿qu' es aquest tall?
—pregunta.

—Ayay—respon el mosso—un *rostbif* á la inglesa.

—Y tant á la inglesa, que fins crech qu' está en estat de guerra... blindat y tot.

A UNA CARETA

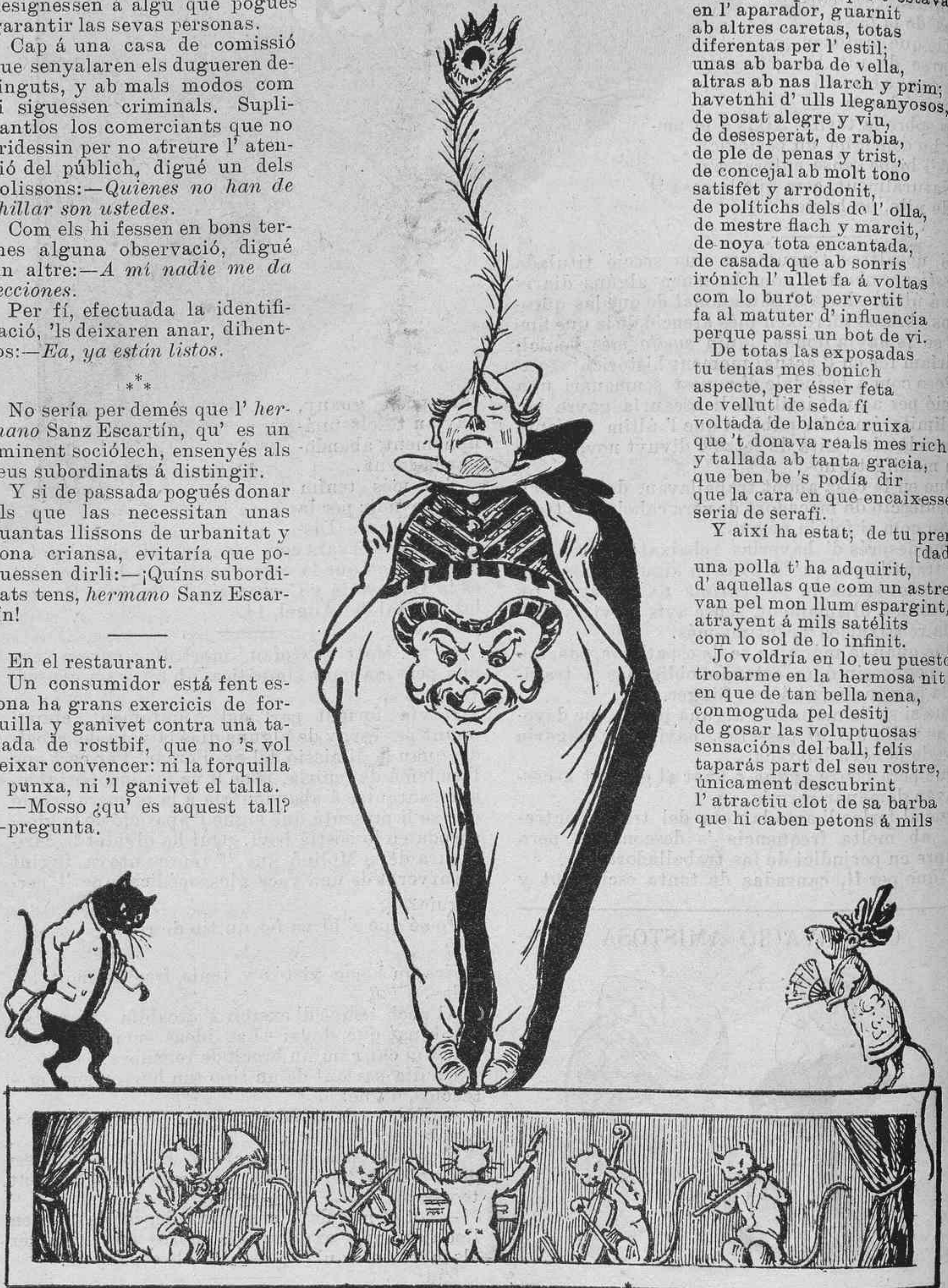
Ben tranquila que t' estavas en l' aparador, guarnit ab altres caretas, totas diferentes per l' estil; unas ab barba de vella, altrás ab nas llarch y prim; havetnhi d' ulls lleganyosos, de posat alegre y viu, de desesperat, de rabia, de ple de penas y trist, de concejal ab molt tono satisfet y arrodonit, de polítichs dels de l' olla, de mestre flach y marcit, de noya tota encantada, de casada que ab sorris irónich l' ullet fa á voltas com lo burot pervertit fa al matuter d' influencia perque passi un bot de vi.

De totas las exposadas tu tenías mes bonich aspecte, per ésser feta de vellut de seda fi voltada de blanca ruixa que 't donava reals mes rich y tallada ab tanta gracia, que ben be 's podia dir que la cara en que encaixesses sería de serafi.

Y així ha estat; de tu pren-

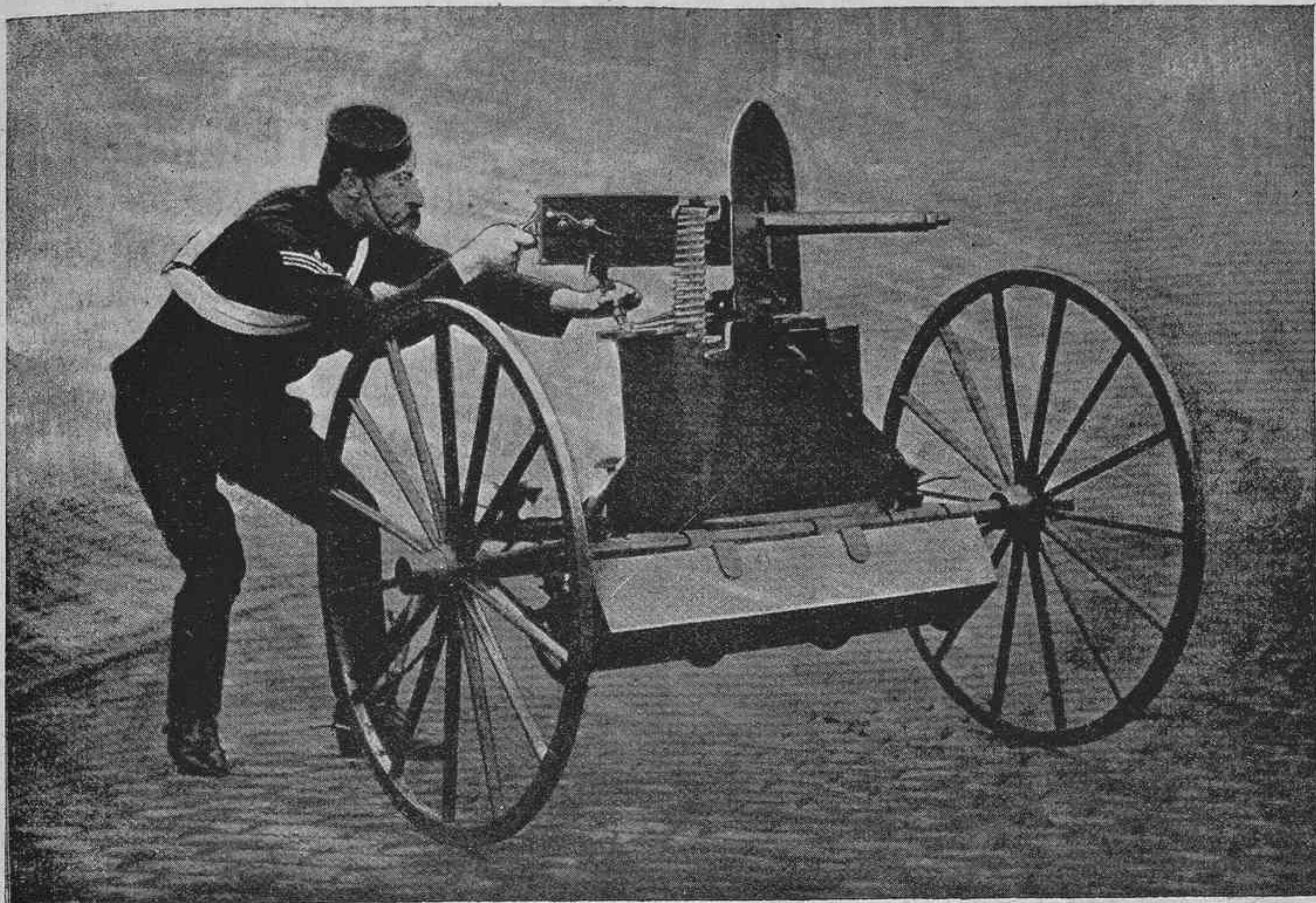
[dada una polla t' ha adquirit, d' aquellas que com un astre van pel mon llum espargint, atrayent á mils satélits com lo sol de lo infinit.

Jo voldria en lo teu puesto trobarme en la hermosa nit en que de tan bella nena, conmoguda pel desitj de gosar las voluptuosas sensacions del ball, felis taparás part del seu rostre, únicament descubrint l' atractiu elot de sa barba que hi caben petons á mils

—Déixinse de Silvelas y Sagastas: per equilibris de mérit, els meus.

GUERRA ANGLO-BOER

Prenent la punteria.

y 'ls llabis frescos y rojos
com lo clavell que 'n va dir
en Bartrina que semblava
borratxo d'amor. Si aixís
pogués venir á suplirte,
per mi fora 'l paradís
sentir l'escalf de sas galdas,
la tebió dels seus sospirs
y la apacible dolcesa
del seu esguard, reflectint
la conmovió deliciosa
que farà onejar son pit.

Sols sentiria ab racansa
que 'm fes fer l'ofici vil
de que al tapanli la cara
li tapés també alguns ruins
pensaments, que ab la follia
del ball taquessen lo brill
de sa virtut, y que arriban
algunas á resistir,
ab la cara descuberta,
la mirada que descriu
la voluptuosa carícia
del amor desvergonyat.

Tú sempre has de ser, careta,
l'únic ignocent motiu
de que la honradesa 's valgui
pera l'honest regositj,
puig si has de tapan la cara
per cubrir lo malaltis
color del vici que porta
tantas virtuts al abim,
jo 't maleheixo, oh careta
de vellut de seda fi,
puig per mes gracias que donguis
á una dona ab ton encís,
es mes atractiu mirarla
cubert son rostre pel viu

somrosat de la ignocencia
que embelleix als serafins.

SIMON ALSINA Y CLOS.

QUENTOS

Entre burgesos:

—¿Y 'l vostre fill?

—En Lluís, molt bé. El tinch colcat, á un
magatzem de pesca salada: se m'aplica molt y si
vá seguint aixís de aquí quinze anys podrá reti-
rarse per rich.

—¿Y en Peret?

—Ah, de aquest no me 'n parlis. No se sab sor-
tir dels seus llibrots... fins escriu versos. Es el
mes burro de la familia.

Diálech modernista:

—Cóm se entén, als teus anys y casat, y t' en-
redas ab una querida?

—Precisament porque 'm faig vell obro aixís.
Quan la gana comensa á faltar es quan mes ne-
cessitat hi ha de aperitiu.

La senyora á la raspa:

—Recórda't que al pendre't vaig prohibirte qu'
entressin soldats á la cuyna, y ahir n'hi tenías un.

—Dispensi la senyora: no era un soldat; era un
sargento.

QUID-PRO-QUOS

—¿Ya tiene permís para disfressarse?
—Es que no soch cap disfressa: soch l' os del Parch.

—Aneu ara á sapiguer si aixó es una dona ó un home disfressat.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*A-du-la-dó.*
- 2.ª ID.—*Ro-u-re.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Agna—Gana.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Las euras del Más.*

- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Flo-
resta.*
- 6.ª INTRÍNGULIS.—*Salou.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Un ase sua si
's fa treballar massa.*

TRENCA-CAPS

XARADA

A dos-hu-dos-tres Total
hi ha una masía que tenen;
tres *quarts*, que per 'ná á cassar
us dich que son de primera.

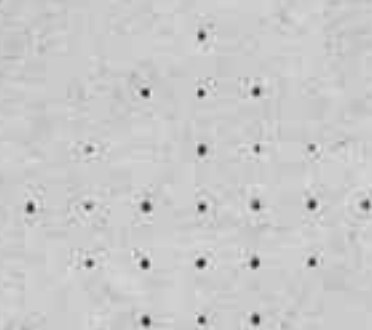
SISKET D. PAILA.

ANAGRAMA

A la vora del riu, mare,
de flors vaig ferhi un *total*:
va escamparse'm y devía
á la *tot* aná á parar.

J. COSTA Y POMÉS.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—
Segona: una cosa qu' ha passat.—Tercera: part de
la persona (plural).—Quarta: prenda de vestir (plu-
ral).—Quinta: establiment.—Sexta: poble catalá.—
Séptima: diversió.—Octava: número.—Novena:
consonant.

P. SALÓM MORERA.

CONVERSA

- Escolti, porter ¿vol ferme 'l favor? Tingui...
—Gracias. Digui si es servit.
—Acabo de veure eixir d'aquí una noya com un
sol!...
—Te rahó, la Carmeta: una xicota que viu ab los
seus pares en el segón; pero eregui que te moltas
pretensions.
—¿Y aixó?
—Ja veurá, s' ho passan bé, es jova, molt guapa y
lo qu' hem dit avants.
—Qué vol dir?
—Home, búsquiho.

TAP DE SURO VILAFRANQUÍ.

GEROGLÍFICH

C A D A

CU

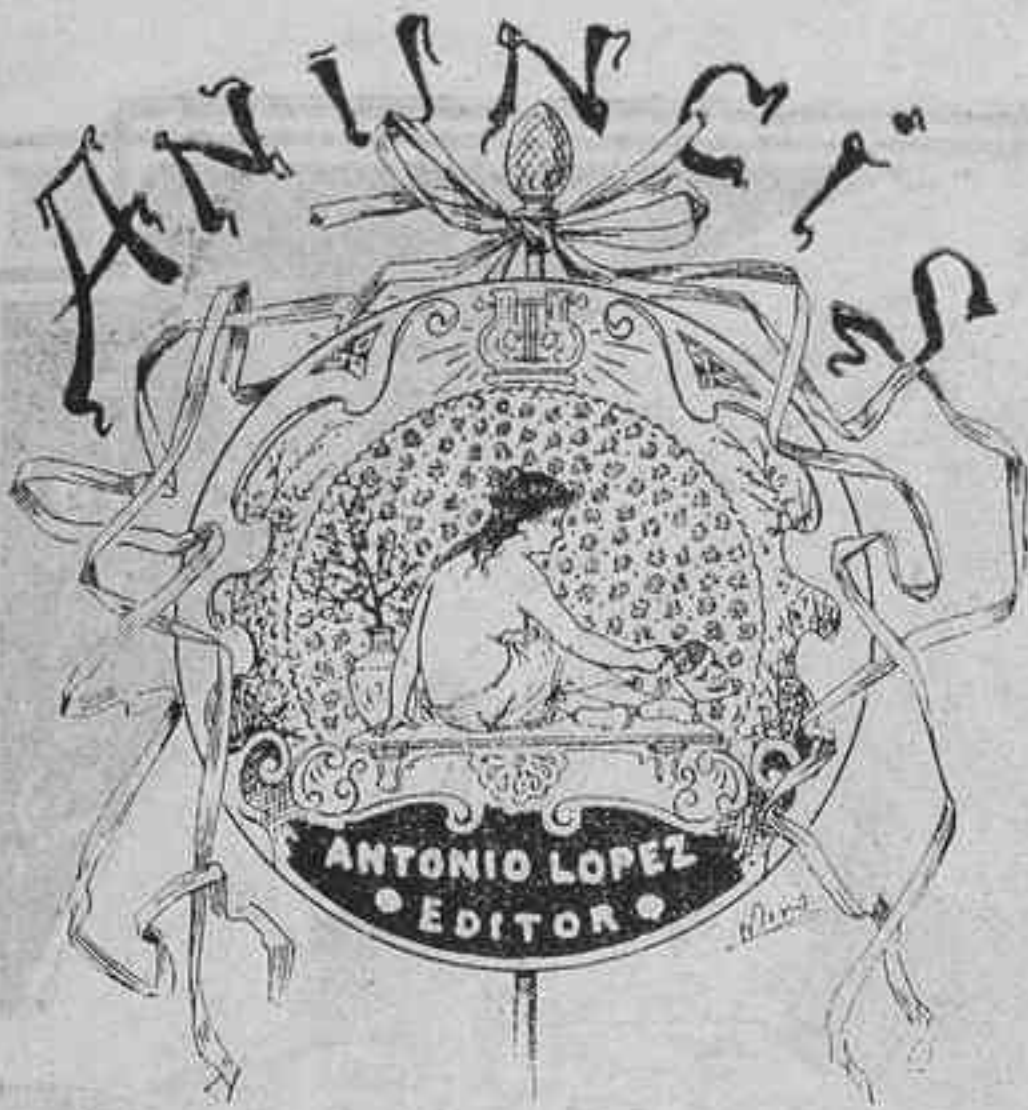
×
ell
y
10 × tot
tot

JAUME ROQUET.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Librería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2.

ENCICLOPEDIA DEL FOTÓGRAFO AFICIONADO

Publicada bajo la dirección de **JORGE BRUNELL**

Compuesta de 10 tomos en 8.º con numerosos grabados intercalados en el texto.

Nomenclatura de los tomos de la colección.

- 1.º—Colección de material é instalación del laboratorio.
- 2.º—Operaciones preliminares de la fotografía. El asunto, manera de enfocar y tiempo de exposición.
- 3.º—Los clichés negativos.
- 4.º—Las pruebas positivas.
- 5.º—Los frascos y el retoque.
- 6.º—La fotografía al aire libre.
- 7.º—Los retratos en las habitaciones.
- 8.º—La fotografía en colores.
- 9.º—Las ampliaciones y las proyecciones.
- 10.º—Los objetivos y la estereoscopia.

Precio de cada tomo Ptas. 1'50

NUEVA

EL INDIVIDUO Y LA REFORMA SOCIAL

POR **EDUARDO SANZ Y ESCARTIN**

Un tomo 8.º Ptas. 2.

COLECCION DIAMANTE (Edición LÓPEZ)

Van publicados

Tomos

- 1.—*R. de Campoamor*.—Doloras.—1.ª série.
- 2.— id. —Doloras.—2.ª série.
- 3.— id. —Humoradas y cantares.
- 4.— id. —Los Pequeños Poemas. 1.ª série.
- 5.— id. id. id. 2.ª série.
- 6.— id. id. id. 3.ª série.
- 7.— id. —Colón, poema.
- 8.— id. —El Drama Universal, poema, t. I.
- 9.— id. id. id. t. II.
- 10.— id. —El Licenciado Torralba
- 11.— id. —Poesías y Fábulas. 1.ª série.
- 12.— id. — id. id. 2.ª série.
- 13.—*E. Pérez Escrich*.—Fortuna.
- 14.—*A. Laso de la Vega*.—Rayos de luz.
- 15.—*F. Urrecha*.—Siguiendo al muerto.
- 16.—*A. Pérez Nieva*.—Los humildes, cuentos y siluetas.
- 17.—*Salvador Rueda*.—El gusano de luz.
- 18.—*Sinesio Delgado*.—Lluvia menuda.
- 19.—*Carlos Frontaura*.—Gente de Madrid.
- 20.—*Miguel Melgosa*.—Un viaje á los infiernos.
- 21.—*A. Sánchez Pérez*.—Botones de nuestra.
- 22.—*José María Matheu*.—¡Rataplán! cuentos.
- 23.—*Teodoro Guerrero*.—Gritos del alma.
- 24.—*Tomás Luceño*.—Romances y otros excesos.
- 25.—*L. Ruiz Contreras*.—Palabras y plumas.
- 26.—*Ricardo Sepúlveda*.—Sol y sombra, prosa y verso.
- 27.—*José López Silva*.—Migajas.
- 28.—*F. Pi y Margall*.—Trabajos sueltos.
- 29.—*Emilia Pardo Bazán*.—Arco iris.
- 30.—*E. Rodríguez Solís*.—La mujer, el hombre y el amor.
- 31.—*M. Matoses (Corzuelo)*.—¡Aleluyas finas!
- 32.—*E. Pardo Bazán*.—Por la España pintoresca (viajes).
33. } *Antonio Flores*.—Doce españoles de brocha gorda.
34. }
- 35.—*José Estremera*.—Fábulas.

Tomos

- 36.—*Emilia Pardo Bazán*.—Novelas cortas.
- 37.—*Emilio Fernández Vaamonde*.—Cuentos amorosos.
- 38.—*Emilia Pardo Bazán*.—Hombres y mujeres de antaño
- 39.—*Javier de Burgos*.—Colección de cuentos.
- 40.—*E. Pardo Bazán*.—Vida contemporánea (costumbres).
41. } *Jacinto Labaila*.—Novelas íntimas.
42. }
- 43.—*Francisca Sarasate de Mena*.—Cuentos Vascongados.
- 44.—*F. Pi y Margall*.—Diálogos y artículos.
- 45.—*Carlos Bernard*.—Caza de los amantes.
- 46.—*Eugenio Sué*.—La condesa Lagarde.
- 47.—*Rafael Altamira*.—Novelitas y cuentos.
- 48.—*J. López Valdemoro*.—La niña Araceli.
- 49.—*Rodrigo Soriano*.—Por esos mundos.
- 50.—*Luis Taboada*.—Perfiles cómicos.
- 51.—*Benito Pérez Galdós*.—La casa de Shakespeare.
- 52.—*J. Ortega Munilla*.—Fiñna.
- 53.—*F. Salazar y Quintana*.—Algo de todo.
- 54.—*Mariano de Cavia*.—Cuentos en guerrilla.
- 55.—*Felipe Pérez y González*.—Peccata minuta.
- 56.—*Francisco Alcántara*.—Córdoba.
- 57.—*Joaquín Dicenta*.—Cosas mías.
- 58.—*J. López Silva*.—De rompe y rasga.
- 59.—*Antonio Zozaya*.—Instantáneas.
- 60.—*José Zahonero*.—Cuentecillos al aire.
- 61.—*Luis Taboada*.—Colección de tipos.
- 62.—*Beaumarchais*.—El Barbero de Sevilla.
- 63.—*Angel R. Chaves*.—Cuentos de varias épocas.
- 64.—*Alfonso Karr*.—Buscar tres pies al gato.
- 65.—*F. Pi y Arsuaga*.—El Cid Campeador.
- 66.—*Vital Aza*.—Pamplinas.
- 67.—*A. Peña y Goñi*.—Río revuelto.
- 68.—*E. Gómez Carrillo*.—Tristes idilios.
- 69.—*Nicolás Estévez*.—Calandracas.
- 70.—*Vicente Blasco Ibañez*.—A la sombra de la higuera.

Cada tomo lleva una elegante cubierta en colores.—Precio 2 reales tomo.

Próximamente aparecerá el tomo 71

LA DAMA DE LAS CAMELIAS

de **ALEJANDRO DUMAS** (hijo)

NOVÍSIMA TRADUCCIÓN

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

CARNAVALADA

A las penas, punyaladas; som al ball y hem de ballar:
dos ó tres días de gresca, fan de bon aprofitar.